

Drejebog for høringsberettigede

BUDGET 2026

TØNDER KOMMUNE

Indhold

Formål	2
Høringsberettigede.....	2
Overordnet tidsplan for budgetprocessen.....	3
Faser i budgetlægningen for MED-systemet	3
Budgetproces fra januar til oktober	3
Rammeudmelding.....	4
Tidsplan fra januar til juni.....	5
Tidsplan fra juli til oktober	5
Faser i budgetlægningen for Handicapråd, Ældreråd, FritidsForum og BUPL.....	6

Formål

Dette notat indeholder beskrivelse af formålet med høring af budgettet.

Formålet med høring er:

- At give Kommunalbestyrelsen mulighed for at høre repræsentanter for brugerne, ansatte, diverse råd og udvalg i budgetprocessen – og om forslag til budgetændringer, som vedrører deres interesseområde,
- At give de høringsberettigede en platform og struktur til at fremføre deres meninger om de foreliggende budgetændringer.

En høringsret er et tilbud om mulighed for indflydelse. Høringsberettigede er ikke forpligtede til at afgive høringssvar. Beslutningskompetencen forbliver hos Kommunalbestyrelsen og Kommunalbestyrelsen bestemmer selv, hvor stor vægt det vil tillægge høringssvarene.

Høringsberettigede

MED-Systemet: I forhold til MED systemet er det fastlagt i "Rammeaftale om medindflydelse og medbestemmelse", at medarbejderne skal have indflydelse på proceduren, der fastlægges for hvornår og hvordan ledelse og medarbejdere drøfter budgettets konsekvenser for arbejds- og personaleforhold. Dette er lokalt i Tønder Kommune aftalt i bilag 9 til MED aftalen.

Ældreråd: Ifølge Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 30 er det fastlagt, at Ældrerådet skal høres om alle ældrepolitiske tiltag.

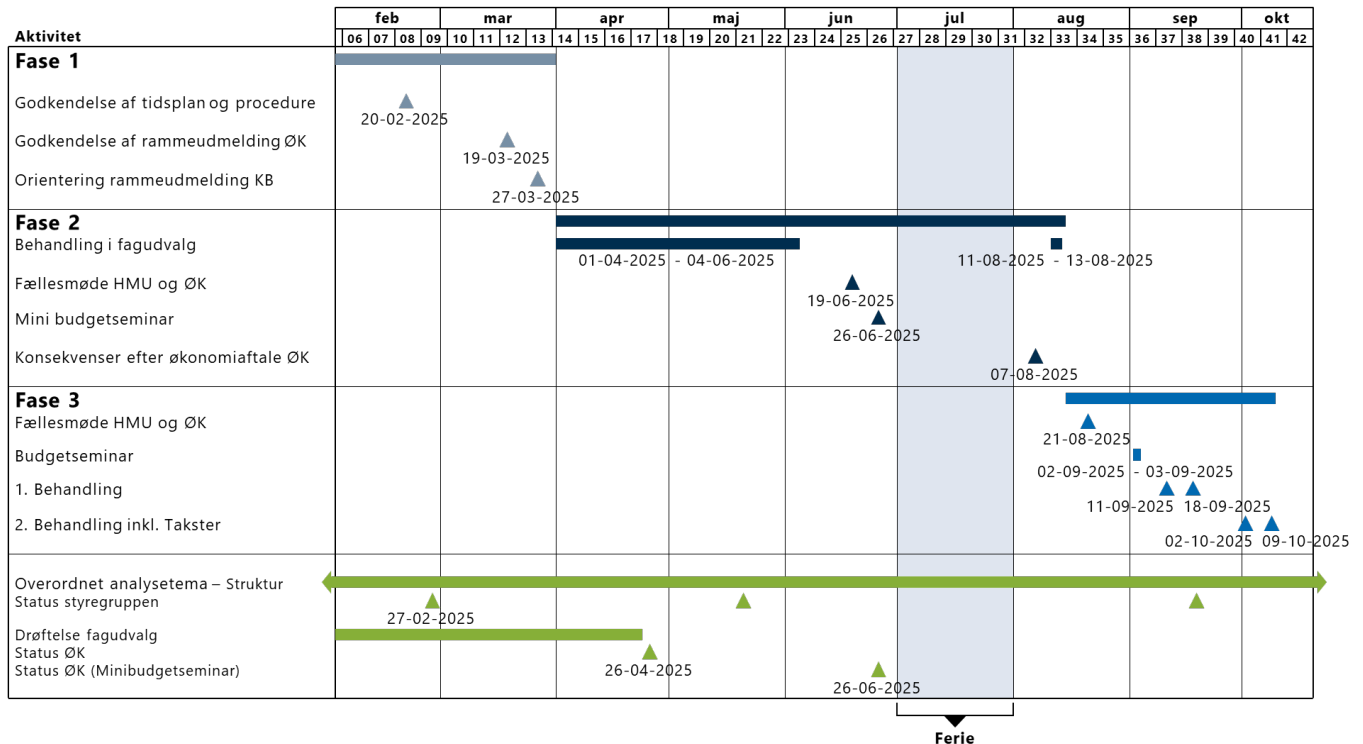
Handicapråd: Skal høres omkring alle initiativer, som har betydning for mennesker med handicap, jfr. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 37a.

FritidsForum: Ifølge Folkeoplysningslovens § 35 skal Kommunalbestyrelsen sikre, at FritidsForum inddrages i alle sammenhænge af generel betydning for den folkeoplysende virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af kommunens budget.

BUPL: I henhold til Hovedaftalens § 2, som er indgået mellem KL og BUPL (Børne- og ungdomspædagogernes Landsforbund), fastlægger de fundamentale spilleregler om samarbejde, organisationsfrihed, ledelsesret, interesse- og retstvister og om fredspligt.

Overordnet tidsplan for budgetprocessen

Den overordnede tidsplan for budgetprocessen ser således ud:

Faser i budgetlægningen for MED-systemet

For at skabe et overblik over MED-systemets rolle i budgettets faser, er der udarbejdet en overordnet tidsplan for budgetlægningsprocessen i 2025.

Budgetproces fra januar til oktober

I 1. kvartal udarbejdes i samspil med HMU en tidsplan for, hvornår og hvordan MED-udvalgene bliver inddraget i budgetarbejdet for det kommende år.

Tidsplanen beskriver blandt andet, hvornår og hvilke MED-udvalg, der bliver inddraget, hvilke budgetmaterialer, der bliver stillet til rådighed og hvordan det endelige budget bliver informeret til medarbejderne/MED-udvalgene.

HMU og alle FagMED-udvalg vil den 1. april 2025 blive præsenteret for Økonomiudvalgets rammeudmelding for budget 2026, herunder tidsplan og budgetproces.

Det enkelte FagMED-udvalg har mulighed for efterfølgende at drøfte de videre konsekvenser af rammeudmeldingen.

Rammeudmelding

Med udgangspunkt i behovet for at skabe balance og prioriteringsrum er rammerne for budgetlægningen følgende:

- Demografiske reguleringer udmøntes på fagudvalgene
- I det vedtagne budget 2025-2028 er der på serviceudgifterne indarbejdet en reduktionspulje på ca. 52 mio. kr., svarende til 13,2 mio. kr. årligt. Udmøntningen sker som en teknisk rammereduktion / generel nedjustering af pris- og lønfremskrivning.
- Der er ikke afsat en pulje til udvidelser, men afhængig af Økonomiaftalens økonomiske indhold, kan servicerammeløftet anvendes til prioritering af nødvendige udvidelser:
 - Økonomiudvalget sikrer, at de nødvendige ressourcer afsættes til at understøtte fagudvalgenes arbejde med Tønder 2030 i de kommende budgetlægninger.
 - Fagudvalgene kan fremsætte forslag til nødvendige tilpasninger for at opnå balance i budgettet til senere prioritering på budgetseminaret.
 - Hvis et fagudvalg ønsker at omprioritere budgetmidler, skal det ske inden for udvalgets eget område.

I juni måned afholder Økonomiudvalget og HMU et fælles møde, hvor der gives en orientering om årets økonomiaftale mellem regeringen og KL og program for minibudgetseminar.

I august afholder Økonomiudvalget og HMU et fælles møde forud for 1. behandling af budgettet, hvor der gives en overordnet status på budgetarbejdet og en drøftelse af eventuelle konsekvenser for generelle arbejds- og personaleforhold i forhold til forslag til budgetændringer.

Høring af de høringsberettigede parter HMU, Ældreråd, Handicapråd, FritidsForum, BUPL samt FagMED-systemet gennemføres inden budgetseminaret i perioden 21.8.2025 – 1.9.2025

I perioden efter minibudgetseminaret fra 1.7.2025 – 25.8.2025 vil HMU og FagMED-udvalgene dog få mulighed for at indsætte eventuelle bemærkninger direkte på de enkelte forslag, så de indgår i materialet, som politikerne har til rådighed på budgetseminaret, den 2. og 3. september 2025.

Såfremt der på det administrative område er konkrete forslag til budgetændringer vil HMU være den høringsberettigede og koordinerende part, som vil få mulighed for at indsætte eventuelle bemærkninger på de enkelte reduktionsforslag.

Bemærkninger kan dog kun indsættes frem til 25. august 2025.

Tidsplan fra januar til juni

Opgavefordelingen mellem Kommunalbestyrelsen, Økonomiudvalg, Fagudvalg og Direktion er illustreret nedenfor.

Dato	Aktør	Aktivitet	Initiativ	
20. februar 2025	HMU	Økonomiudvalget drøfter de økonomiske rammer for budget 2026-2029 samt behandler forslag til tidsplan og proces for budgetlægningen 2026-2029.	Økonomichef	
19. marts 2025	HMU	Økonomiudvalget godkender rammeudmelding til budget 2026-2029.	Økonomichef	
1. april 2025	HMU/FagMED-udvalg	HMU og FagMED-udvalg orienteres om rammer, tidsplan og proces	Økonomichef	x
April til juni	Høringsberettigede	Administrativt møde med HMU og FagMED-udvalgende samt høringsberettigede, herunder orientering om rammeudmelding og budgetproces (Ældreråd, Handicapråd, FritidsForum)	Relevante fagchefer	x
19. juni 2025	ØK-udvalg/HMU	Økonomiudvalget og HMU orienteres om Økonomiaftalen indgået mellem regeringen og KL.	Økonomichef	
26. juni 2025	KB/DIR/repræsentanter for HMU	Minibudgetseminar for Kommunalbestyrelsen.	Økonomichef	x

x) Lovpligtig høring jf. aftaler, love m.v.

Tidsplan fra juli til oktober

Dato	Aktør	Aktivitet	Initiativ	
21. august 2025	ØK-udvalg/HMU	Økonomiudvalgets årlige møde med HMU med henblik på at drøfte den del af budgetbehandlingen, der omhandler budgettets konsekvenser for arbejds- og personaleforhold.		x
21. august 2025	HMU/FagMED og Høringsberettigede	Efter Økonomiudvalgets møde, offentliggøres/gøres tilgængeligt elektronisk , materiale til budgetseminaret for Kommunalbestyrelsen, HMU, FagMED samt høringsberettigede (Ældreråd, Handicapråd, Folkeoplysningsudvalg og BUPL). Materialet bliver samtidig tilgængeligt på kommunens hjemmeside.	Formand for FagMED planlægger møder. Økonomichef sender høringsmateriale ud.	x
25. august 2025 kl. 12.00	HMU/FagMED	Frist HMU, FagMED-udvalg for indsættelse af eventuelle bemærkninger direkte på de enkelte forslag, så de indgår i materialet, som politikerne har til rådighed på budgetseminaret, den 2. og 3. september 2025		x
1. september 2025 kl. 12.00	HMU/FagMED og Høringsberettigede	Frist for HMU, FagMED-udvalg og høringsberettigedes høringssvar vedr. budgetmaterialet således, at dette kan indgå i Kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag på budgetseminaret.	Kommunaldirektør/Økonomichef	x

September 2025	HMU/Kommunaldirektør	I forbindelse med budgetseminar tilrettelægges hvordan dialog og kommunikation omkring et eventuelt budgetforlig kan ske mest hensigtsmæssigt		
2.-3. september 2025	KB/DIR/repræsentanter for HMU	Kommunalbestyrelsen afholder budgetseminar hvor den tværgående prioritering omkring drift og anlæg foregår. 2 repræsentanter fra HMU deltager som observatører på budgetseminaret.		x
19. september 2025	HMU og Høringsberettigede	Forslag til budget 2026-2029 sendes til høring i MED-organisationen og de høringsberettigede parter	Mødeansvarlig for HMU, Ældreråd, Handicapråd, FritidsForum og BUPL	x
25. september 2024	HMU og høringsberettigede	Ændringsforslag sendes til høring i MED-organisationen og de høringsberettigede parter		x
29. september 2024	HMU og høringsberettigede	Sidste frist for høringssvar fra de høringsberettigede.	Økonomi samler høringssvar i sag til Økonomiudvalgets 2. behandling den 2. oktober 2025	

x) Lovpligtig høring jf. aftaler, love m.v.

Faser i budgetlægningen for Handicapråd, Ældreråd, FritidsForum og BUPL

I perioden april til maj måned indkalder fagchefer for de relevante områder de høringsberettigede parter (ældreråd, Handicapråd og FritidsForum) til et administrativt møde med henblik på orientering om Økonomiudvalgets rammeudmelding og budgetproces, og at drøfte budgetlægningen i øvrigt.

Dato	Aktør	Aktivitet	Initiativ	
April-juni	Høringsberettigede	Økonomiudvalget drøfter de økonomiske rammer for budget 2026-2029 samt behandler forslag til tidsplan og proces for budgetlægningen 2026-2029, herunder orientering om rammeudmelding og budgetproces (Ældreråd, Handicapråd, Fritidsforum)	Relevante fagchefer	x
21. august 2025	HMU/FagMED og Høringsberettigede	Efter Økonomiudvalgets møde, offentliggøres/gøres tilgængeligt elektronisk , materiale til budgetseminaret for Kommunalbestyrelsen, HMU, FagMED samt høringsberettigede (Ældreråd, Handicapråd, Folkeoplysningsudvalg og BUPL). Materialet bliver samtidig tilgængeligt på kommunens hjemmeside.	Formand for FagMED planlægger møder. Økonomichef sender høringmateriale ud.	x
21. august til 1. september 2025 kl. 12.00	HMU/FagMED og Høringsberettigede	Frist for HMU, FagMED-udvalg og høringsberettigedes høringssvar vedr. budgetmaterialet således, at dette kan indgå i Kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag på budgetseminaret. Af hensyn til udsendelse er fristen kl. 12.00	Kommunaldirektør/Økonomichef	x
19. september 2025	HMU og Høringsberettigede	Forslag til budget 2026-2029 sendes til høring i MED-organisationen og de høringsberettigede parter (HMU, Ældreråd, Handicapråd, Fritidsforum og BUPL)	Mødeansvarlige for HMU, Ældreråd, Handicapråd, Fritidsforum og BUPL	x
25. september 2024	HMU og Høringsberettigede	Ændringsforslag sendes til høring hos de berettigede (HMU, Ældreråd, Handicapråd, FritidsForum og BUPL)		x
29. september 2024	HMU og Høringsberettigede	Sidste frist for høringssvar fra de høringsberettigede.	Økonomi samler høringssvar i sag til Økonomiudvalgets 2. behandling den 2. oktober 2025	x

x) Lovpligtig høring jf. aftaler, love m.v.